

**Obvodný notársky úrad v Sedličnej
1872 – 1945 (1960)**

Opis na úrovni fondu

kód	názov kódu v AJ	obsah	Názov kódu v SJ
3.1.1.	Reference kode	SK_1570_15127	Referenčný kód
3.1.2.	Title	Obvodný notársky úrad v Sedličnej	Názov jednotky opisu
3.1.3.	Date(s)	1872– 1945 (1960)	Časový rozsah
3.1.4.	Level of desription	archívny fond	Úroveň opisu
3.1.5.	Extent and medium of the unit o description (quantity, bulk, or size)	4,18 bm (542 úradných kníh, 3 ks registratúrnych pomôcok, 1 ks indexov a 10 škatúl spisov)	Rozsah a nosič jednotky opisu (množstvo, rozsah alebo veľkosť)
3.2.1.	Name of creator(s)	Obvodný notársky úrad v Sedličnej	Názov pôvodcu
3.2.2.	Administrative history	Úrad notára sa objavoval na najnižšom stupni verejnej správy a súčasne miestnej samosprávy v Uhorsku už v 13. storočí. Jeho postavenie bolo dlho vymedzené iba stoličnými štatútmi, kodifikoval ho až zákonný článok XVIII z roku 1871. Povinnosťou notára bolo viesť evidencie a spisovú agendu obcí, vypracovávať rozpočet a záverečný účet obcí a kontrolovať daňové priznania. Pôsobnosť, práva a povinnosti notára v obecnej samospráve sa rozšírili zákonným článkom č. XXII/1886 o obecnom zriadení. Najvyššou inštitúciou samosprávy v obciach bolo obecné zastupiteľstvo, výkonným orgánom obecný výbor. Notár sa stal radcom obecného predstavenstva a mal dozor nad	Dejiny správy pôvodcu

	vykonávaním zákonov a nariadení v obciach. Úrad a pôsobnosť obecných a obvodných notárov bola po vzniku Československej republiky upravená zákonom č. 211/1920 Zb. z. a n. a nariadením vlády č. 383/1920 Zb. z. a n. Notári dostali právo veta a stali sa štátnymi úradníkmi a podľa zákona č. 243/1922 Zb. z. a n. sprostredkovali a zabezpečovali úlohy štátnej správy. Obecnú samosprávu vykonávala každá obec prostredníctvom obecného zastupiteľstva, obecnej rady a starostu, ktorí mali k dispozícii komisie, obecných úradníkov a ďalších zamestnancov. Obce rozhodovali o svojich vnútorných záležitostiach a mohli vydávať svoje štatúty, vykonávali uznesenia obecného zastupiteľstva, disponovali obecným majetkom, spravovali finančné hospodárstvo v rámci zákonov, starali sa o školy a iné obecné ústavy, vykonávali miestnu poľnú, požiaru a bezpečnostnú políciu, starali sa o chudobných a i. Štátna správa patrila do kompetencie notára a jeho opatrenia v tejto oblasti boli obce a jej orgány povinné vykonať. V dôsledku obnovenia župného zriadenia na Slovensku prešla podľa zák. č. 190/1939 Sl. z. od 1. januára 1940 na obecné a obvodné notárske úrady veľká časť agendy, ktorú predtým vykonával okresný úrad. Reformu obecnej správy priniesol zákon č. 171/1943 Sl. z., ktorý nadobudol účinnosť 1. januára 1944. Novými inštitúciami obce boli obecné výbory a starostovia. Členom obecného výboru bol aj notár. K zániku všetkých obecných orgánov došlo zrušením obecných a obvodných notárskych úradov 7. apríla 1945. Právomoc, ktorú podľa dovtedy platných právnych noriem mali menované obecné výbory a starostovia, príj. notársky úrad, prešla podľa § 2 nar. č. 26/1945 Zb. nar. SNR na novozriadené národné výbory, ktoré v obvode svojej pôsobnosti prevzali vykonávanie všetkých verejných vecí. Obce Sedličná, Malé Stankovce, Veľké Stankovce, Veľké Bierovce, Krivosúd - Bodovka, Opatovce, Rozvadze a Selec sa spojili v roku 1872 do notariátu, v ktorom písomnú agendu pre obce viedol notár a mal aj poradný hlas pri zasadnutiach obecných samospráv. Notariát mal spočiatku názov Malé Stankovce, potom Malé Stankovce so sídlom v Sedličnej, a napokon sa premenoval na Notariát v Sedličnej. Obvodným notárom bol v rokoch 1872 – 1895 Štefan Zsolnay, v rokoch 1895 – 1897 Mikuláš Brix, v rokoch 1897	

		– 1918 Pavol Zsolnay. Po prevrate sa stal notárom Viliam Frankl, obyvateľ Veľkých Stankoviec, po ňom v roku 1939 do roku 1942 Jozef Vyšný, od roku 1942 do roku 1945 Gabriel Rieger. V notárskom úrade boli ešte zamestnaní postupne: František Orth, kancelárska výpomocná sila, pridelený notár Anton Bystrický, notársky elév Rudolf Beniač a kancelársky úradník Ján Beták. Po stránke územnej organizácie patrilo Obvodný notársky úrad v Sedličnej do okresu Trenčín a pod Slúžnovský úrad v Trenčíne v Trenčianskej župe. Obvodný notársky úrad v Sedličnej zaniká v roku 1945, keď sa mení na Obvodný úrad Miestneho národného výboru v Sedličnej. Na základe zákona č. 115 z roku 1942 sa pripravovalo zlúčenie obcí Sedličná, Malé a Veľké Stankovce a Rozvadze do jednej obce. Obce nemali námietky proti zlúčeniu, len obec Sedličná, ktorá bola sídelnou obcou notariátu, si uplatňovala nárok, aby spoločná obec mala názov Sedličná. Pritom to bola najmenšia obec zo všetkých štyroch obcí. Zámer sa však neuskutočnil. Obce sa zlúčili až v roku 1971 do spoločnej obce pod názvom Trenčianske Stankovce.	
3.2.3.	Archival history	O správe registratúry na Obvodnom notárskom úrade sa v archívnom fonde tohto úradu osobitné záznamy nezachovali. Po zániku notárskeho úradu prevzal jeho písomnosti Obvodný úrad MNV v Sedličnej. Registratúra Obvodného notárskeho úradu v Sedličnej trpela častým sťahovaním úradu. V roku 1949 pri prerábaní bytu vedúceho notára sa písomnosti notárskeho úradu vyhodili na poval dom, kde boli nahádzané na kope. Súpis písomností vydal tajomník Miestneho národného výboru v Malých Stankovciach v roku 1952. Už vtedy chýbali v registratúre zápisnice obcí Opatovce, Selec a Veľké Bierovce. Chýbali aj podacie denníky, ktoré vraj pravdepodobne vyradil bývalý notár Frankl. Zamestnanci miestneho národného výboru sa zaviazali, že písomnosti notárskeho úradu usporiadajú podľa rokov. Pravdepodobne sa tak nestalo, lebo 25 bm materiálu pri prevzatí do Okresného archívu v Trenčíne v roku 1973 bolo v dezolátnom a sypanom stave. Bol uložený v budove múzea na Mierovom námestí č. 46, kde vtedy sídlil Okresný archív v Trenčíne. V archíve sa v roku 1975 vyradili ďalšie spisy bez trvalej dokumentárnej hodnoty. Zároveň sa dokumenty ukladali do škatúl, čím sa zachránili pred poškodením. Rozsah fondu sa vtedy zmenšil na 6 bm. V roku 1982 Jozef Ilčík usporiadal fond a vyradil ešte 3 bm záznamov. V roku 1991 sa do tohto fondu priradili 2 škatule dokumentov z rokov	Dejiny archívneho fondu

		1895 – 1942, v množstve 0,25 bm, ktoré boli vyčlenené z fondu miestneho národného výboru. Tieto dve škatule však neboli spracované, iba sa priradili k fondu. Inventár vyhotovil v roku 1983 Jozef Ilčík. Napísal tiež stručný úvod k inventáru. Pomôcka zostala v rukopise. Dodatočne priradený materiál, ktorý pribudol v roku 1991, aj neskôr, zaradila v roku 1997 Viera Morišová podľa štruktúry už spracovaného fondu. Zároveň v roku 1997 prepracovala inventár. V roku 2005 vykonala revíziu fondu, vyhotovila čistopis inventára, vypracovala nový úvod a registre. V roku 2018 bol fond doplnený o 13 ks matričných kníh z rokov 1895 – 1906 v rozsahu 0,8 bm. Dodatok do inventára doplnila Janka Štefaničáková. Fond má v súčasnosti 442 inventárnych jednotiek z rokov 1872– 1945 (1960) v rozsahu 4,18 bm.	
3.2.4.	Immediate source of acquisition or transfer	Prvý prírastok je zapísaný dňa 16. 11. 1973 v knihe prírastkov pod číslom 118. Pôvodná informácia uvádza, že bolo prevzatých 25 bm administratívnych spisov z rokov 1938 – 1947 v dezolátom, sypanom stave (neskôr opravené na 15 bm dokumentov z rokov 1923 – 1947). Pod prírastkom číslo 576 bol v roku 1991 zaznamenaný nárast o 2 škatule (0,25 bm) spisov z rokov 1895 – 1942 vyčlenených u MNV Trenčianske Stankovce. Dňa 19. 01. 2018 bolo od Obecného úradu v Trenčianskych Stankovciach pod prírastkovým číslom 226/2018 prevzatých 13 ks matričných kníh z rokov 1895 – 1906 v množstve 0,8 bm.	Spôsoby získavania archívnych prírastkov
3.3.1.	Scope and contents	Najstaršími písomnosťami sú zápisnice obecných zastupiteľstiev z roku 1872. Zachovali sa zápisnice z obcí Malé Stankovce, Veľké Stankovce, Sedličná, Krivosúd – Bodovka a Rozvadze. Nezachovali sa zápisnice z obcí Opatovce, Selec a Veľké Bierovce. Zachované zápisnice z 19. storočia sú len z jedného až piatich rokov pri jednotlivých obciach. Kompletnejšie sú zachované zápisnice z 20. storočia. Končia rokom 1942 (resp. 1941). Evidenčné knihy sa viedli buď spoločne pre všetky obce, alebo pri určitých druhoch evidencií pre jednotlivé obce osobitne. Najstaršie evidencie sú zoznam brancov (ročník narodenia 1870 – 1896) a evidencia cudzincov z rokov 1916 – 1938. Pri zozname brancov sa nedá určiť rok vzniku písomnosti, preto je v stĺpci časový rozsah zaznačený rok narodenia brancov. V skutočnosti teda písomnosť nepochádza z roku 1870 ale o 18 – 20 rokov neskôr. Preto rok 1870 nie je ani uvedený ako hraničný rok dokumentov celého notárskeho úradu. Evidencia stavebných povolení presahuje hranicu existencie	Obsah a rozsah archívneho fondu

	notárskeho úradu, bola vedená v jednej knihe až do roku 1960. Aj niektoré iné evidencie sú vedené až do roku 1948, resp. 1949. Registratúrne pomôcky sú len 4 z rokov 1940 – 1945. Ostatné boli pravdepodobne vyradené ešte počas fungovania úradu. Z prezidiálnych spisov sa zachovalo len torzo z rokov 1927, 1939, 1941 a 1942. Administratívne písomnosti začínajú štatútmi a pravidlami jednotlivých obcí od roku 1872. Z 19. storočia a aj zo začiatku 20. storočia je však minimum písomností. Účtovný materiál sa zachoval zo všetkých osem obcí notariátu. Začína rokom 1918 (resp. 1919) denníkom na vyberanie daní. Kompletnejšie sú zachované účtovné písomnosti až od 30-tych rokov 20. storočia. Fond je prameňom k regionálnym dejinám. V zápisniciach sa možno dočítať o zložení obecných zastupiteľstiev, o tom kto zastával funkciu richtára, o schvaľovaní záverečných účtov, o rokovaní ohľadom premiestnenia notárskeho úradu, dôležité hospodárske rozhodnutia, z kultúrnych udalostí možno spomenúť založenie obecných knižníc a obecných kroník, založenie hasičských zborov, sú tu dokumenty o plánovanej stavbe školy vo Veľkých Stankovciach, ktorá sa však neuskutočnila, a o iných dôležitých udalostiach v živote obcí, napr. o elektrifikácii obcí. Zaujímavé sú zápisnice z roku 1872, písané v slovenčine, o združení sa obcí do notariátu a voľbách do obecných zastupiteľstiev. Evidencie informujú o hospodárskych pomeroch (evidencia živnostníkov), o sociálnej situácii (evidencie opustených detí, chudobných, vojnových poškodených) a pohybe obyvateľstva (domovské listy, evidencia cudzincov). V spisoch sú pomerne dobre zachované informácie o voľbách a iných politických udalostiach, aj o riešení židovskej otázky. K hospodárskym dejinám možno použiť zmienky o liehovare v Rozvadzoch, o schvaľovaní kameňolomov, o pasienkových spoločenstvách, o prenájme poľovného práva, rybolovného práva, údaje o kompe v Opatovciach, živnostenské oprávnenia a iné. Stavebný vývoj dokumentujú stavebné povolenia, projekt vodovodu pre Malé Stankovce, úpravy Seleckého potoka v Rozvadzoch, potoka v Krivosúd – Bodovke, úpravy Váhu, stavba obecného a kultúrneho domu vo Veľkých Stankovciach, príprava stavby spoločnej školy pre Veľké Stankovce a Rozvadze. O kultúrnych udalostiach svedčia povolenia divadelných a kultúrnych podujatí v notariáte. K dejinám dopravy je tu údaj o koncesii na dopravu	

		osôb na linke Beckov – Trenčín a evidencie motorových vozidiel. O sociálnej situácii svedčia prihlášky na štátny vyživovací príspevok. O akcii nemeckej armády proti partizánom hovoria zoznamy a prehlásenia poškodených zo Selca. Účtovné písomnosti sú prameňom k hospodárskym dejinám jednotlivých obcí. Písomnosti do roku 1918 sú písané v maďarskom jazyku.	
3.3.2.	Appraisal, destruction and scheduling information	Prvé vyradovanie vykonal notár Viliam Frankl ešte počas fungovania notárskeho úradu. V archíve sa v roku 1975 vykonalo vnútorné vyradovanie záznamov bez dokumentárnej hodnoty všetkých notárskych úradov. Na vyradovaní pracovali všetci zamestnanci archívu, takže je ťažké zistiť, kto konkrétne vyradil písomnosti z Obvodného notárskeho úradu v Sedličnej. V roku 1982 Jozef Ilčík fond usporiadal a vyradil ďalšie 3 bm záznamov bez trvalej dokumentárnej hodnoty.	Vyradovanie a hodnotenie
3.3.3.	Accruals	Očakáva sa prevzatie matričnej agendy po uplynutí lehoty uloženia.	Možné prírastky
3.3.4.	System of arrangement	Fond je usporiadaný podľa diplomatického hľadiska do troch skupín, ktoré tvoria úradné knihy, spisový materiál a účtovný materiál. Prvá obsahuje knihy správne a evidenčné, zoradené podľa obcí a potom chronologicky. Druhú skupinu tvoria prezidiálne a administratívne spisy spolu s administratívnymi registratúrnymi pomôckami a tretiu účtovný materiál, tiež zoradený podľa obcí a potom chronologicky. Dodatočne bola zaznamenaná IV. skupina Dodatky, I. Knihy, B. Evidenčné, v ktorej sú zaznamenané matričné knihy. Archívny fond je usporiadaný a prístupný inventárom v štruktúre: I. Knihy A. Správne Malé Stankovce Veľké Stankovce Sedličná Krivosúd Bodovka Rozvadze B. Evidenčné .....Spoločné Sedličná Selec	Spôsob usporiadania

		Veľké Bierovce Opatovce Krivosúd Bodovka Malé Stankovce Rozvadze Veľké Stankovce II. Spisový materiál A. Registratúrne pomôcky b) administratívne B. Spisy a) prezidiálne b) administratívne uznesenia súdu plány III. Účtovný materiál .....Spoločné Sedličná Krivosúd Bodovka Opatovce Malé Stankovce Rozvadze Selec Veľké Bierovce Veľké Stankovce Inventárnou jednotkou je jeden ročník zápisníc, pretože sú nezviazané. Pri evidenčných knihách je inventárnou jednotkou jeden zväzok. Jeden zväzok registratúrnej pomôcky tvorí tiež jednu inventárnu jednotku. Inventárnou jednotkou spisov je jeden ročník alebo vecná skupina spisov. Napríklad štatúty a pravidlá pre jednotlivú obec tvoria jednu inventárnu jednotku. Ďalšie tematické skupiny tvorí napr. skupina spisov o vedení štátnych matrik, projekt vodovodu pre obec Malé Stankovce a uznesenia obcí v záležitosti novostavby spoločnej školy. Na konci administratívnych spisov sú tiež vytvorené vecné skupiny súdnych uznesení podľa ich	

		druhov a v rámci nich podľa obcí. Administratívne spisy uzatvára skupina dvoch plánov. Účtovný materiál je usporiadaný podľa obcí a v rámci tohto uloženia chronologicky. Inventárnou jednotkou pri účtovnom materiáli je súbor kníh z jedného účtovného obdobia, čiže jedného roka. Každý zväzok účtovného materiálu je pokladaný za jednu úradnú knihu, i keď je to len hárok. Inventár je ukončený menným, miestnym a vecným registrom s odkazom na inventárne čísla dokumentu. Fond obsahuje 442 inventárnych jednotiek z rokov 1872 – 1945 (1960), 542 úradných kníh z rokov 1872 – 1945 (1960), 4 registratúrne pomôcky z rokov 1940 – 1945, 10 škatúľ spisov z rokov 1872 – 1945 a meria 4,18 bm.	
3.4.1.	Conditions governing acces	prístupný	Podmienky prístupu
3.4.2.	Conditions governing reproduction	Archívne dokumenty možno reprodukovat' so súhlasom archívu podľa podmienok uvedených v jeho bádateľskom poriadku a v súlade s internými predpismi MV SR.	Podmienky vyhotovovania reprodukcii
3.4.3.	Language /scripts of material	maďarský, slovenský	Jazyk/písmo archívnych dokumentov
3.4.4.	Physical characteristics and technical requirements	čiastočne poškodený	Fyzický stav a technické požiadavky
3.4.5.	Finding aids	Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Štátny archív v Bratislave, pobočka Trenčín Obvodný notársky úrad v Sedličnej 1872 - 1945 (1960), inventár, Viera Bernátová, Trenčín 2005, evid. č. 3708	Vyhľadávacie pomôcky
3.5.1.	Existence and location of originals	Ministerstvo vnútra SR, Štátny archív v Trenčíne, Kožušnícka 1, 911 05 Trenčín	Existencia a umiestnenie originálov
3.5.2.	Existence and location of copies	Informácie nie sú známe.	Existencia a umiestnenie

			kópií
3.5.3.	Related units of description	Služnovský úrad v Trenčíne, Okresný úrad v Trenčíne, Okresný národný výbor v Trenčíne, Obvodný úrad MNV v Sedličnej	Súvisiace jednotky opisu
3.5.4.	Publikation note		Informácie o publikovaní
3.6.1.	Note		Poznámka
3.7.1.	Archivist's note	Pozri 3.4.5. Prvý inventár vyhotovil v roku 1983 Jozef Ilčík. Pomôcka zostala v rukopise. Dodatočne priradený materiál zaradila v roku 1997 Viera Morišová (Bernátová) podľa štruktúry už spracovaného fondu. Zároveň v roku 1997 prepracovala inventár. V roku 2005 vykonala revíziu fondu, vyhotovila čistopis inventára, vypracovala nový úvod a registre. V roku 2018 bol fond doplnený o matričné knihy, dodatok do inventára doplnila Janka Štefaničáková. Opis vyhotovila Mgr. Janka Štefaničáková v januári 2020.	Informácia o spracovateľovi a spracovaní
3.7.2.	Rules or conventions		Pravidlá alebo zásady
3.7.3.	Date(s) of descriptions	28. 01. 2020	Dátum vyhotovenia opisu